

**SYMPTOM EXPERIENCE, SYMPTOM MANAGEMENT
STRATEGIES AND OUTCOMES OF THE PATIENT WITH
ALLERGIC RHINITIS**

SUTTHINEE SUDCHAI

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2006**

**ISBN 974-04-6991-4
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

ประสบการณ์การมีอาการ วิธีการจัดการกับอาการ และผลจากการจัดการกับอาการของผู้ป่วย
โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ (SYMPTOM EXPERIENCE, SYMPTOM MANAGEMENT
STRATEGIES AND OUTCOMES OF THE PATIENT WITH ALLERGIC RHINITIS)

สุทธินี สุคใจ 4436620 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ดร.ณิชา ชุมพะวัต, ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว),
พรรณวดี พุชวิฒนะ, วท.ค. (โภชนศาสตร์), เณิมชัย ชินตระการ, พบ.ว. (โสต ศอ นาสิกวิทยา)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาประสบการณ์การมีอาการ วิธีการจัดการกับอาการ และ
ผลจากการจัดการกับอาการของผู้ป่วยโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ โดยใช้กรอบแนวคิดการจัดการกับอาการของ
คอคด์และคณะ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้จำนวน 200 รายที่ได้รับการคัดเลือกแบบ
เฉพาะเจาะจงจากหน่วยตรวจผู้ป่วยนอกหู คอ จมูก โรงพยาบาลรามารชิบดี ใช้เวลาเก็บข้อมูล 5 เดือน (เมษายน
ถึง สิงหาคม 2546) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นและวิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย

ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ส่วนใหญ่มีอาการจาม รongลงมาคือ คัดแน่นจมูก
น้ำมูกไหล เสมหะลงคอ และอาการคัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ความรุนแรงของโรคระดับไม่รุนแรงแต่
กระทบต่อการทำกิจวัตรประจำวัน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดสามารถหาความรู้เรื่องโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้
ด้วยตนเอง ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากบุคลากรทางการแพทย์ในเรื่องการใช้ยาและการหลีกเลี่ยงฝุ่น
ละออง รongลงมาจัดการกับอาการโดยการใช้น้ำยา ยาที่ใช้มากที่สุดได้แก่ ยาด้านฮีสตามีน และ กลุ่มคอคดิโคส
เตอร์อยซ์ที่มักใช้เมื่อมีอาการทางจมูกรุนแรงขึ้น

วิธีการจัดการกับอาการที่กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การ
ป้องกันสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รongลงมาคือ การออกกำลังกาย และการเลือกรับประทานอาหาร
ค่าใช้จ่ายในการจัดการกับอาการโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ทั้งหมด เฉลี่ยคนละ 777.12 บาทต่อเดือน

การศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทางการแพทย์ ในการให้คำแนะนำที่ถูกต้อง
แก่ประชาชนที่เป็นโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ เพื่อให้ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและลดอาการของโรคได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้

SYMPTOM EXPERIENCE, SYMPTOM MANAGEMENT STRATEGIES AND OUTCOMES OF THE PATIENT WITH ALLERGIC RHINITIS

SUTTHINEE SUDCHAI 4436620 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORS: DARUNEE JUNHAVAT, M.Ed. (EDUCATIONAL PSYCHOLOGY AND GUIDANCE), PANWADEE PUTWATANA, D.Sc. (NUTRITION), CHALERMCHAI CHINTRAKARN, M.D. (DIPLOMATE THAI BOARD OF OTOLARYNGOLOGY)

ABSTRACT

The purpose of this descriptive research was to describe symptom experience, management strategies and outcomes for patients with allergic rhinitis. The model of symptom management revised by Dodd, et al. (2001) was applied as the conceptual framework of the study. The participants included 200 adults with allergic rhinitis from the Otolaryngology Outpatient Department, Ramathibodi Hospital, from April to August, 2003. A structured interview was used to collect the data which was analyzed with descriptive statistics.

The results revealed that the majority of adults with allergic rhinitis experienced sneezing, nasal obstruction, rhinorrhea, post nasal drip and itching. Most of the participants perceived none severity yet this interfered with their daily lives. All participants were able to seek knowledge on allergic rhinitis by themselves. The majority acquired the knowledge from health professionals with respect to medication and dust avoidance whereas the others used medication for symptom management. The most common type of medication applied was antihistamines whilst corticosteroids were used with severe nasal symptoms.

The effective symptom management strategies for self-care management were health-risk management, exercise, and nutrition-intake management. Most of the participants evaluated the outcomes as improved. The total mean for allergic rhinitis management cost per person per month was Baht 777.12.

The results of this study should be useful for health professionals in providing curative advice to patients with allergic rhinitis to promote effective self-care management and to reduce the symptoms efficiently.

KEY WORDS: ALLERGIC RHINITIS / SYMPTOM EXPERIENCE / SYMPTOM MANAGEMENT STRATEGIES / SYMPTOM OUTCOMES

95 P. ISBN 974-04-6991-4